

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΨΥΧΙΚΗΣ & ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Επιστημονικά Υπεύθυνος: Ευστράτιος Παπάνης,
Μόνιμος Επίκουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αιγαίου

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ

ΕΝΝΕΑΜΗΝΟΥ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΜΕ ΤΙΤΛΟ: «**Διοίκηση Μονάδων Υγείας**» (450
ΩΡΩΝ)

Τα Προγράμματα Ψυχικής και Κοινωνικής Υγείας του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ. του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε συνεργασία με τη Vellum Global Educational Services ανακοινώνουν την έναρξη υποβολής αιτήσεων για το Εννεάμηνο Επιμορφωτικό Πρόγραμμα με τίτλο: «**Διοίκηση Μονάδων Υγείας/ Health organization management**», διάρκειας 450 ωρών.

Το Πρόγραμμα συνδιοργανώνεται από τα Προγράμματα Ψυχικής και Κοινωνικής Υγείας του Πανεπιστημίου Αιγαίου και τη Vellum Global Educational Services.

Τα χαρακτηριστικά της διοργάνωσης είναι τα ακόλουθα:

1. Η επιστημονική εποπτεία του σεμιναρίου γίνεται από τα Προγράμματα Ψυχικής και Κοινωνικής Υγείας. Αυτή περιλαμβάνει αξιολόγηση της στοχοθεσίας, του ψηφιακού

υλικού, των μεθόδων διδασκαλίας, την επάρκεια των διδασκόντων και την τελική απονομή των τίτλων σπουδών. Ο ακαδημαϊκά υπεύθυνος του Προγράμματος είναι μέλος ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

2. Η γραμματειακή, διοικητική, οικονομική και εκπαιδευτική οργάνωση του σεμιναρίου έχει ανατεθεί εξ ολοκλήρου στη Vellum.

3. Συνοπτικά: ο τίτλος σπουδών απονέμεται από το ΚΕΔΙΒΙΜ του Πανεπιστημίου Αιγαίου

4. Η αξιολόγηση του προγράμματος γίνεται από τα Προγράμματα Ψυχικής και Κοινωνικής Υγείας του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Πιθανές μοριοδοτήσεις μπορεί να ισχύουν ανάλογα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Έναρξη μαθημάτων: 01/11/2020

Λήξη μαθημάτων: 31/07/2021

Δίδακτρα: 450 ευρώ σε δύο δόσεις

Εγγραφές έως: 31/10/2020

Πληροφορίες: Vellum Global Educational Services

<https://aegean.vellum.org.gr/>

Τηλέφωνα: 210-7101894, 2310-501895 (Εργάσιμες μέρες και ώρες 9.00-20.30)

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: aegean.freestudies@gmail.com

Υπεύθυνες επικοινωνίας: Διαμαντοπούλου Γεωργία, Κουρπαγιαννίδου Νόπη

Αρχικές πληροφορίες για τα Προγράμματα Ψυχικής και Κοινωνικής Υγείας:

Psychologia.gr / Ppy.aegean.gr

Τηλέφωνα: 22510-36520, 22510-36580 (Εργάσιμες μέρες και ώρες 9.00-21.00)

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: pppy@aegean.gr, grafeioppy@aegean.gr

grammateiapppy@aegean.gr

Σύνδεσμος Εγγραφής: <https://freestudies.gr/formagn.php?infid=healthmanag>

ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε συνειδητοποιημένους επιμορφούμενους, που μπορούν να εργαστούν αυτόνομα και εντατικά, με τους δικούς τους ρυθμούς μάθησης, ώστε να ανταπεξέλθουν σε ασύγχρονη διδασκαλία με εμπλουτισμένο και απαιτητικό περιεχόμενο. Τα προγράμματα έχουν σχεδιαστεί για το ευρύ κοινό με τη φιλοσοφία και τις αρχές της

διά βίου μάθησης, στοχεύοντας στον εφοδιασμό των επιμορφούμενων με ένα ισχυρό συγκριτικό πλεονέκτημα στην αγορά εργασίας.

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σκοπός του προγράμματος είναι η προετοιμασία στελεχών με γνώσεις και ικανότητες να διοικήσουν αποτελεσματικά μονάδες και κέντρα υγείας, καθώς επίσης και να εργασθούν σε κεντρικές και περιφερειακές υπηρεσίες του Συστήματος Υγείας. Επίσης, σκοπός του Προγράμματος είναι η επιστημονική εξειδίκευση στελεχών των υπηρεσιών του Εθνικού Συστήματος Υγείας, ώστε να αποκτήσουν πρόσθετες θεωρητικές γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες, οι οποίες θα συνδράμουν στην αποτελεσματική άσκηση των διευθυντικών καθηκόντων τους στις μονάδες του Ε.Σ.Υ. έτσι ώστε να λαμβάνουν αποφάσεις ορθολογικά θεμελιωμένες και κοινωνικο-πολιτιστικά αποδεκτές

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΟΥΣ

Με την ολοκλήρωση του προγράμματος, οι επιμορφούμενοι/ες θα είναι σε θέση να:

- Αντιλαμβάνονται τις βασικές αρχές της διοίκησης, τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο.
- Προσδιορίζουν την υφή και την ιδιοτυπία των προκλήσεων σχετικών με τη διοίκηση των υπηρεσιών υγείας και κυρίως των νοσοκομείων και να δώσει την ευκαιρία στους σπουδαστές να αντιμετωπίσουν τα συγκεκριμένα ζητήματα και προβλήματα διοίκησης.
- Κατανοούν το οικονομικό, θεσμικό και κοινωνικό περιβάλλον που αποτελεί το πλαίσιο λειτουργίας και δράσης των υπηρεσιών υγείας.
- Γνωρίζουν τα κρίσιμα ζητήματα σε επίπεδο οικονομικό, διοικητικό και νομικό που καθορίζουν το παρόν και το μέλλον των υπηρεσιών υγείας.
- Επικεντρώνουν το ενδιαφέρον τους στο αίτημα για μια ποιοτική αναβάθμιση των υπηρεσιών υγείας σε σχέση με το μεγάλο αριθμό των δυσκολιών και περιορισμών εντός και εκτός των υπηρεσιών.
- Αναγνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες της αγοράς φροντίδων υγείας σε σχέση με άλλες αγορές.
- Εξετάζουν εναλλακτικές μεθόδους χρηματοδότησης και αποζημίωσης των προμηθευτών.

- Αναπτύσσουν την έννοια της αποδοτικότητας κατά τη λειτουργία ενός νοσοκομείου, να αναλύουν τους προϋπολογισμούς των νοσοκομείων, να παρουσιάζουν τις τεχνικές οικονομικής αξιολόγησης της ιατρικής τεχνολογίας και τέλος να περιγράφουν οικονομικές μεθόδους για τον καθορισμό προτεραιοτήτων στον τομέα της υγείας.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Το παρόν επιμορφωτικό πρόγραμμα αποτελείται συνολικά από εννιά (9) διδακτικές μηνιαίες ενότητες. Κάθε μηνιαία ενότητα περιλαμβάνει ασύγχρονη διαδικτυακή διδασκαλία μέσω πλατφόρμας τηλεκπαίδευσης. Η ασύγχρονη διαδικτυακή διδασκαλία δεν απαιτεί την ταυτόχρονη αλληλεπίδραση των επιμορφούμενων και των διδασκόντων. Οι επιμορφούμενοι δεν είναι αναγκαίο να συνδέονται στην πλατφόρμα τηλεκπαίδευσης την ίδια χρονική στιγμή. Αντίθετα, μπορούν να επιλέγουν μόνοι τους το προσωπικό τους εκπαιδευτικό χρονικό πλαίσιο και να μελετούν το εκπαιδευτικό υλικό.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ (ΑΡΧΗ - ΤΕΛΟΣ)

Το πρόγραμμα είναι εννεάμηνο και πιστώνει 450 διδακτικές ώρες.

Έναρξη μαθημάτων: 01/11/2020

Λήξη μαθημάτων: 31/07/2021

ΤΡΟΠΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

- Συμπλήρωση τελικού τεστ επί του συνόλου της ύλης κατά την ολοκλήρωση του προγράμματος

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

Το παρόν πρόγραμμα διοργανώνεται από τη Vellum Global Educational Services με επιστημονική εποπτεία των Προγραμμάτων Ψυχικής Υγείας του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Συνεπώς, ο επιμορφούμενος, έπειτα από επιτυχή παρακολούθηση θα λάβει ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ από το Κέντρο Διά Βίου Μάθησης του Πανεπιστημίου Αιγαίου και επιπρόσθετη βεβαίωση από το ΕΛΚΕΔΙΒΙΜ της Vellum Global Educational Services.

Η διοικητική, οικονομική και διδακτική διαχείριση του προγράμματος γίνεται από τη Vellum Global Educational Services.

ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Όλα μας τα Προγράμματα προσφέρουν Ευρωπαϊκές Πιστωτικές Μονάδες Επαγγελματικής Κατάρτισης ECVET. Ενδεικτικά, ένα πρόγραμμα 450 ωρών πιστώνει 22,5 ECVET (<https://www.iky.gr/el/ecvet>).

Τα περισσότερα Προγράμμάτα μας μοριοδοτούνται ως σεμινάρια, που οργανώθηκαν από δημόσιο Πανεπιστήμιο, αλλά το πλεονέκτημα αυτό:

- Εξαρτάται από την ισχύουσα νομοθεσία.
- Διαφοροποιείται ανάλογα με την ειδικότητα του επιμορφούμενου.
- Δεν αφορά το Πανεπιστήμιο, το οποίο διοργανώνει το σεμινάριο ΜΟΝΟ για τη γνώση και την επαγγελματική ενδυνάμωση.

Το Πανεπιστήμιο στέκεται αρωγός σε κάθε προσπάθεια επαγγελματικής αποκατάστασης και ανέλιξης των επιμορφούμενων.

ΔΙΔΑΚΤΡΑ

Το κόστος του σεμιναρίου είναι **450 ευρώ** συνολικά και καταβάλλεται σε δύο δόσεις:

1 η δόση 225 ευρώ: καταβάλλεται μέχρι 31 Οκτωβρίου 2020

2 η δόση 225 ευρώ: καταβάλλεται μέχρι 31 Ιανουαρίου 2021

(Η πληρωμή της πρώτης δόσης κατοχυρώνει και την εγγραφή σας)

*Για τη λήψη του πιστοποιητικού ο επιμορφούμενος/η δεν πρέπει να έχει καμία οικονομική και ακαδημαϊκή υποχρέωση απέναντι στο πανεπιστήμιο.

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επικεντρώνεται, αλλά δεν περιορίζεται στις παρακάτω ενότητες:

Διδακτική Ενότητα 1

Τίτλος: Ψυχολογία της Υγείας - Κράτος πρόνοιας σε καιρούς κρίσης, μια εισαγωγή

Περιγραφή

- Υγεία και φροντίδα υγείας, Προσδιοριστικοί παράγοντες της υγείας.
- Η ζήτηση για υγεία, Η ζήτηση για υπηρεσίες υγείας.

Διδακτική Ενότητα 2

Τίτλος: Αποτυχίες και Στρεβλώσεις της αγοράς

Περιγραφή

- Ασύμμετρη πληροφόρηση, Προκλητή ζήτηση.
  - Αβεβαιότητα, Ασφάλιση.
  - Ηθικός κίνδυνος, Δυσμενής επιλογή.
  - Βέβαιοι κίνδυνοι, Αλληλεξαρτώμενοι κίνδυνοι, Εξωτερικές επιπτώσεις.
  - Μονοπώλιο.
-

Διδακτική Ενότητα 3

Τίτλος: Μορφές δημόσιας παρέμβασης στην υγεία

Περιγραφή

- Μορφές δημόσιας παρέμβασης, Μεικτά συστήματα.
  - Δημόσια παρέμβαση στην παραγωγή.
  - Δημόσια παρέμβαση στη χρηματοδότηση.
  - Εθνικά συστήματα υγείας.
-

Διδακτική Ενότητα 4

Τίτλος: Πρότυπα οργάνωσης του τομέα της υγείας

Περιγραφή

- Παραδοσιακή διάκριση: Bismarck και Beveridge
- Νεότερη διάκριση: καθετοποίηση και συμβάσεις
- Δημόσια χρηματοδότηση – δημόσια παροχή
- Δημόσια ασφάλιση – ιδιωτική παροχή

•Ιδιωτική ασφάλιση – ιδιωτική παροχή

Διδακτική Ενότητα 5

Τίτλος: Χρηματοδότηση και Αποζημίωση του τομέα της υγείας

Περιγραφή

- Αποζημίωση των ιατρών εκτός νοσοκομείου
  - Αποζημίωση με μισθό
  - Αποζημίωση κατά κεφαλή
  - Αποζημίωση κατά πράξη και περίπτωση
  - Χρηματοδότηση των νοσοκομείων
  - Σφαιρικοί προϋπολογισμοί
  - Ημερήσιο νοσήλιο
  - Αναδρομική αποζημίωση κατά περίπτωση
  - Προοπτική αποζημίωση ανά διαγνωστική ομάδα
  - Ρύθμιση της αγοράς φαρμάκου
  - Ρύθμιση της ζήτησης
  - Ρύθμιση της προσφοράς
  - Ρύθμιση της διανομής
-

Διδακτική Ενότητα 6

Τίτλος: Μεταρρυθμίσεις του τομέα της υγείας

Περιγραφή

- Οιονεί αγορές
- Πειράματα ανταγωνισμού στην παροχή υπηρεσιών υγείας

- Τα παραδείγματα Βρετανίας, Σουηδίας
  - Πειράματα ανταγωνισμού στην ασφάλιση υγείας
  - Ανταγωνισμός και «διαχειριζόμενη φροντίδα» στις ΗΠΑ
-

Διδακτική Ενότητα 7

Τίτλος: Ο τομέας της υγείας στην Ελλάδα

Περιγραφή

- Οργάνωση
  - Νοσοκομειακή περίθαλψη
  - Πρωτοβάθμια φροντίδα
  - Κοινωνική ασφάλιση
  - Κατακερματισμός
  - Μεταρρύθμιση
-

Διδακτική Ενότητα 8

Τίτλος: Αποτελεσματικότητα και Αποδοτικότητα των υπηρεσιών υγείας

Περιγραφή

- Επιδημιολογικοί δείκτες και κλινικά αποτελέσματα
  - Προγράμματα προαγωγής της υγείας
  - Νέοι τρόποι οργάνωσης των υπηρεσιών
  - Ποιότητα και ασφάλεια των φροντίδων
  - Δημοσιοποίηση των σχετικών πληροφοριών
  - Στόχοι βελτίωσης και ελάχιστες προδιαγραφές
  - Παροχή τεχνικής βοήθειας για καλύτερες φροντίδες
  - Ευθυγράμμιση οικονομικών και «κλινικών» κινήτρων
  - Προστασία των δικαιωμάτων των ασθενών
  - Μεγαλύτερα περιθώρια επιλογής εκ μέρους του χρήστη
-

Διδακτική Ενότητα 9

Τίτλος: Οικονομική αξιολόγηση των υπηρεσιών υγείας: Μέθοδοι οικονομικής αξιολόγησης

Περιγραφή

- Οπτική γωνία της οικονομικής αξιολόγησης
- Τύποι οικονομικής αποδοτικότητας
- Τύποι κοινωνικής δικαιοσύνης
- Επιλογή μεταξύ προγραμμάτων υγείας
- Υπολογισμός του κόστους
- Υπολογισμός του οφέλους
- Ανάλυση ελαχιστοποίησης κόστους
- Ανάλυση κόστους αποτελεσματικότητας
- Ανάλυση κόστους οφέλους
- Ανάλυση κόστους χρησιμότητας
- Κριτική παρουσίαση των QALYs

ΕΓΓΡΑΦΗ / ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

Συμπληρώστε την παρακάτω αίτηση και έπειτα καταθέστε σε έναν από τους παρακάτω τραπεζικούς λογαριασμούς, με αιτιολογία το ονοματεπώνυμό σας.

Αίτηση: <https://freestudies.gr/formagn.php?infid=healthmanag>

IBAN ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ: GR 96 01 10 2360 0000 2364 7038 639

IBAN ALPHA: GR89 01 40 5860 5860 0200 2010 137

IBAN ΠΕΙΡΑΙΩΣ: GR 39 01 72 2290 0052 2902 8785 122

Δικαιούχος: Τάκης Νικόλαος και ΣΙΑ Ο.Ε. - VELLUM GLOBAL EDUCATIONAL SERVICES

Για κατοίκους Κύπρου

IBAN ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ: CY65002001950000357022875154

Δικαιούχος: Vellum Global Educational CY Limited

ΠΡΟΣΟΧΗ:

1. Τα διδάκτρα δεν επιστρέφονται σε καμία περίπτωση παρά μόνο εάν ακυρωθεί ή δεν πραγματοποιηθεί το πρόγραμμα με υπαιτιότητα του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Με την υποβολή της αίτησης παραιτείστε από κάθε απαίτηση για επιστροφή διδάκτρων ή για οποιαδήποτε άλλη αλλαγή.
2. Ένα μεγάλο μέρος της επικοινωνίας γίνεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Τα e-mail που είναι διαθέσιμα είναι τα ακόλουθα *ppy@aegean.gr*, *grafeiopy@aegean.gr* και *grammateiappy@aegean.gr*, *aegean.freestudies@gmail.com*
3. Το πρόγραμμα μαθημάτων είναι ενδεικτικό και μπορεί να αλλάζει ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των διδασκόντων, την ανάρτηση υλικού και τις εκπαιδευτικές ανάγκες.
4. Τα νέα πιστοποιητικά του Πανεπιστημίου Αιγαίου απονέμονται ηλεκτρονικά από το Κέντρο Διά Βίου Μάθησης. Συνήθως αποδίδουν Ευρωπαϊκές Επαγγελματικές Πιστωτικές Μονάδες (Ecvet) και ο χρόνος αποστολής τους στους υποψηφίους εξαρτάται από την ολοκλήρωση των ακαδημαϊκών και οικονομικών ελέγχων. Κατά μέσο όρο τα πιστοποιητικά αποστέλλονται μέσα σε διάστημα 1 έως 3 μηνών από την ολοκλήρωση του προγράμματος.
5. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου διατηρεί το δικαίωμα αλλαγής οποιουδήποτε σημείου της προκήρυξης ανάλογα με τις εκπαιδευτικές και διοικητικές ανάγκες. Η παρούσα προκήρυξη δεν είναι κατ' ουδένα τρόπο δεσμευτική για τα Προγράμματα του Πανεπιστημίου Αιγαίου.
6. Πληροφορίες για πιθανές μοριοδοτήσεις ανάλογα με την ισχύουσα νομοθεσία μπορούν να ληφθούν από τους αρμόδιους φορείς και όχι από το Πανεπιστήμιο Αιγαίου.
7. Η εγγραφή στα Προγράμματα του Πανεπιστημίου Αιγαίου συνεπάγεται την αποδοχή της διατήρησης των προσωπικών δεδομένων και της αξιοποίησής τους για εκπαιδευτικούς και διαφημιστικούς σκοπούς.
8. Η εγγραφή στα Προγράμματα συνεπάγεται τήρηση της ακαδημαϊκής δεοντολογίας και των κανόνων καλής συμπεριφοράς. Οποιαδήποτε παρέκκλιση από τους κανόνες του Πανεπιστημίου και της ευγένειας μπορεί να αποκλείσει τον επιμορφούμενο από τα Προγράμματα, χωρίς επιστροφή διδάκτρων ή απονομή οποιασδήποτε βεβαίωσης.
9. Η λογοκλοπή ή ο λογοδανεισμός οδηγούν στην αποβολή του επιμορφούμενου από το πρόγραμμα χωρίς κανένα δικαίωμα επιστροφής διδάκτρων.
10. Το Πανεπιστήμιο αποκτά το copyright του υλικού που παραδίδουν οι επιμορφούμενοι στα πλαίσια των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων. Επίσης, όλο το υλικό του Πανεπιστημίου προστατεύεται από copyright και η με οποιαδήποτε μορφή αναπαραγωγής του έχει νομικές κυρώσεις.
11. Οι αξιολογικές κρίσεις για το πρόγραμμα και άλλες προτάσεις απαγορεύεται ρητά να αναρτώνται υπό μορφή σχολίων ή άλλων μέσων στην πλατφόρμα τηλεκπαίδευσης ή σε άλλες ομάδες δικτύωσης. Προτάσεις, κριτικές και σχόλια γίνονται μόνο στο ειδικό έντυπο αξιολόγησης και λαμβάνονται σοβαρά υπόψη. Τα έγγραφα αιτήματα των επιμορφούμενων απαντώνται μέσα σε 7 εργάσιμες μέρες.
12. Η κατανόηση των όρων «σύγχρονος» και «ασύγχρονος» ως μεθόδων διδασκαλίας θεωρείται αυτονόητη και το ίδιο ισχύει για την άριστη γνώση υπολογιστών, που είναι εκ των ουκ άνευ

προϋπόθεση για την παρακολούθηση των προγραμμάτων. Αδυναμία των επιμορφούμενων να κατανοούν τις μεθόδους διδασκαλίας ή προβλήματα που απορρέουν από την ελλιπή γνώση υπολογιστών, δεν θα επιτραπεί να επηρεάσουν την ποιότητα των προγραμμάτων. Το Πανεπιστήμιο διατηρεί το δικαίωμα να σταματήσει τη φοίτηση οποιουδήποτε αποτυγχάνει στους δύο παραπάνω τομείς, χωρίς καμιά αποζημίωση.

13. Η απουσία από τα μαθήματα και τις δράσεις των προγραμμάτων, όπως αυτές κάθε φορά καθορίζονται, μπορεί να οδηγήσει στον αποκλεισμό από τα Προγράμματα χωρίς επιστροφή διδάκτρων ή απονομή βεβαίωσης.

14. Τα Προγράμματα Ψυχικής και Κοινωνικής Υγείας είναι πρόθυμα να επιλύσουν κάθε πρόβλημα, που φυσιολογικό είναι να προκύψει κατά τη διάρκεια της μαθησιακής διαδικασίας, αρκεί:

α. Να μη γίνεται υπέρβαση ιεραρχίας.

β. Να απευθύνονται εγγράφως και με ακριβή τρόπο στη γραμματεία των Προγραμμάτων.